

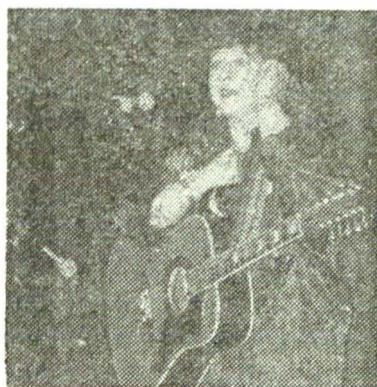
Întîlnirile

cu cititorii

— Arad, 10 aprilie 1989 —

Ion Besoiu

**Anda
Călugăreanu**

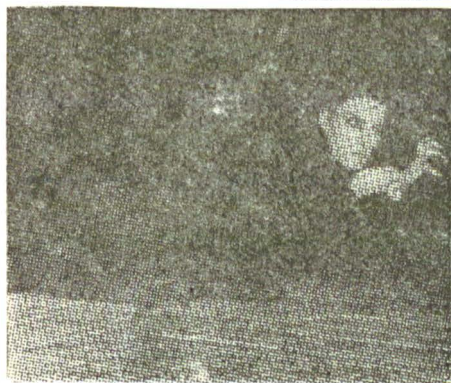
**Constantin
Codrescu**

Și-au dat concursul: Ion Besoiu, Mariana Buruiană (Teatrul „Bulandra”), Constantin Codrescu (Teatrul din Sfîntu Gheorghe), Ion Măinea (Teatrul de Stat din Oradea), Adriana Trandafir (Teatrul Giulești), Virginia Mirea (Teatrul de Comedie), Anda Călugăreanu (Ansamblul artistic al C.C. al U.T.C.), Cerasela Stan, Dan Aștilean (Teatrul Dramatic din Baia Mare), Gabriela Cuc, Ion Văran, Ion Costea, Dan Antoi, Valentin Voicilă, Mona Țîna, Mioara Ifrim, Constantin Florescu (Teatrul de Stat din Arad), Formația de dans contemporan „Alter-ego”, condusă de Anca Ardelean și alcătuită din Csiky Kinga, Maura Ianos, Elena Leah, Daniela Botiș, Cristina Marchiș, Daniela Dumitru, Carmen Zimmerman, Lucian Grada, Călin Hălmăgean, Tiberiu Peter; directorul teatrului-gazdă, Ovidiu Cornea.

Au participat: Minoasa Micu, Ion Cristoiu, Mihai Ispirescu, Florin Bănescu, Gheorghe Schwartz, Julietta Țînea, Eva Catrinescu.

Coordonatorul manifestării: Victor Parhon.

În cursul zilei, actorii, scriitorii și criticii s-au întîlnit cu oamenii muncii de la întreprinderea „Tricoul Roșu”.

Dintre deținătorii premiilor de interpretare ale revistei „Teatrul” pe anul 1988 s-au aflat la Arad Adriana Trandafir, Cerasela Stan și Dan Țărbuleanu

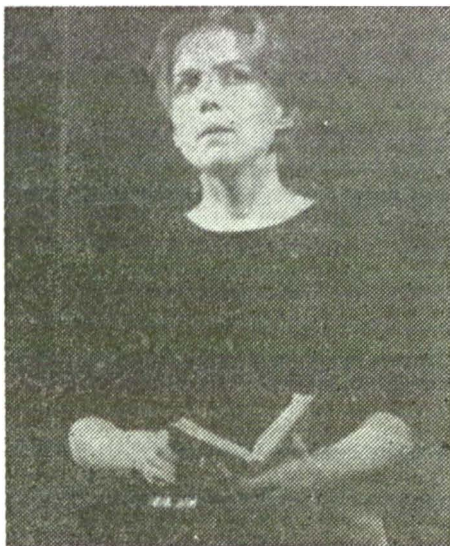
Partea I

- Dan Țărbuleanu, Cerasela Stan (moment din spectacolul **Vasile Lucaci** de Dan Țărbuleanu, în regia lui Ioan Ieremia).
- Gabriela Cuc (o variantă transilvănească a **Mioriței**).
- Constantin Codrescu (**Melancolie** de Mihai Eminescu).
- Virginia Mirea (versuri de Haralamb Lecca și Nicolae Labiș; proză satirică de Radu Cosașu).
- Formația de dans contemporan „Alter-ego” (moment coregrafic pe muzică disco).
- Gheorghe Schwartz (proză satirică în lectura autorului).
- Valentin Voicilă, Dan Antoci, Mona Țina (fragment din spectacolul **Acești îngeri triști** de D.R. Popescu, în regia lui Ștefan Iordănescu).
- Maura Ianos și Călin Hălmăgean, din formația „Alter-ego” (**Dirty-dancing**).
- Ion Costea (**Balada maestrilor** de Tudor Arghezi).
- Ion Văran (fabula **Greierele și furnica**, în lectura autorului).
- Mioara Ifrim și Constantin Florea (moment din spectacolul **Proștii sub clar de lună** de Teodor Mazilu, în regia lui Ovidiu Lazăr).
- Anca Ardelean, conducătoarea formației „Alter-ego” (**Nostalgie** — fantezie coregrafică).
- Florin Bănescu (proză satirică în lectura autorului).
- Adriana Trandafir (fragment din recitalul **Pașărea mălastră — Maria Tănase** de George Sbârcea).
- Formația de dans contemporan „Alter-ego” — solistă Csiky Kinga (**Strada**).

Partea a II-a

- Ion Măinea (monologul lui Salieri din spectacolul **Amadeus** de Peter Shaffer, în regia lui Alexandru Dărie).
- Adela Moldovan și Aurica Spirk (fragment din spectacolul Teatrului de Marionete din Arad **O rază de soare** de Al. Popescu, în regia Adelei Moldovan).
- Mariana Buruiană (microrecital Mihai Eminescu).
- Anda Călugăreanu (microrecital de poezie și muzică).
- Cerasela Stan (moment de pantomimă).
- Mihai Ispirescu (proză satirică în lectura autorului).
- Adriana Trandafir (interpretă a folclorului ardelenesc autentic).
- Ion Cristoiu (proză satirică în lectura autorului).
- Constantin Florea (divertisment muzical).
- Mircea Micu (poezii în lectura autorului).
- Dan Țărbuleanu (improvizatii satirice).
- Ion Besoiu (șarje colegiale; poezii de Ion Minulescu; pledoanie pentru umorul ardelenesc).

Aflate deja la a IX-a ediție, întâlnirile cu cititorii ale revistei „Teatrul” au căpătat, în mod firesc, un profil și o pondere aparte în peisajul de azi al vieții noastre culturale. Căutând să se afirme ca a formă superioară de manifestare a tendinței către realizarea acelei sinteze a mijloacelor și formelor de expresie specifice artei contemporane, pe care ne-am obișnuit să o numim „confluență”, sau, mai exact, „sincretism al artelor”, ele captează și canalizează energii creatoare, prilejuind o comunicare vie cu publicul, determinându-l să se implice cu toată ființa în această „aventură spirituală”. Structurat pe principiul alternanței ce poate da impresia că „astă seară se improvizează”, spectacolul, condus cu mână fermă de „dirijorul” mereu imprevizibiliei „partituri” — Victor Parhon —, își va dezvălui, în cele din urmă, profunda-i organicitate, conturându-și, în mod dinamic, liniile de forță. Ele se vor grupa, în această seară sub genericul „un timp numit libertate”.

Este timpul rostirii răspicate a dreptului de a ființa al neamului nostru românesc, în interpretarea de certă modernitate a lui Dan Astilean, un Vasile Lucăciu de o profundă umanitate.

Este timpul credinței nestrămutate în puterea omului de a dăinui pe aceste plaiuri de adevăr și legendă, vibrând în fiecare sunet al variantei transilvane a Mioriței, prezentate de Gabriela Cuc. Este timpul Poetului, al lui Eminescu cel „bîntuit de nemurire”, invocat cu adîncă emoție în două microrecitaluri, prefăcute sugestiv de V. Parhon. „Nostalgia universalității” ar fi semnul sub care s-ar putea plasa cele două interpretări, datorate lui Constantin Codrescu și Mariane Buruiană, în două apariții ce au reușit să facă sensibil gîndul poetului.

Un timp al libertății de a crede într-o Rază de soare ce ne înseninează maturitatea, așa cum ne-a luminat copilăria. Un moment în care teatrul de marionete din Arad ne-a dovedit că această artă străveche poate transforma o poveste pentru cei mici într-un autentic fapt artistic, peste care vor fi pluit, nevăzute, nostalgia și candoarea surisului unui Charlot descins parcă din Luminile orașului, în timp ce ironia tărădă ce se făcea pe alocuri simțită în această istorioară despre „șoricelul Muc și balerina de porțelan” va căpăta accente inedite în microrecitalul-surpriză al Andei Călugăreanu. Versiunea atât de personală a clovnului-trubadur peregrinînd pîgubos într-o lume în care jocul de-a „rîsu-plînsu” transformă drama în comedie (și invers), realizată de actriță în două monștri de succes la public (Mitică Popescu și Clovnii), este acum ironizată, parodia-

Poezia se află pe miini bune în interpretarea Mariane Buruiană a Virginiei Mirea și a poetului Mircea Micu

tă subtil, într-o atmosferă de intensă complicitate cu publicul, menținută și pe parcursul interpretării unor melodii în primă audiere de pe discul realizat la „Electrecord” în colaborare cu Nicu Alifantis.

De ce rideți, oameni buni? pare a întreba, cu neprefăcută ingenuitate, Virginia Mirea. Jooul de-a „comedia vieții” nu este atât de simplu pe cât pare. Așa cum un Labiș comic este ceva mai puțin obișnuit, aerul de ironie maziliană pe care pare a-l respira proza scurtă a lui Radu Cosașu în varianta interpretativă a Virginiei Mirea ne-o readuce în fața ochilor pe interpreta de acum șapte ani a Ortansei din **Proștii sub clar de lună**, realizat chiar pe scena Teatrului de Stat din Arad. Departate de a fi simplu sau vulgar, comicul mazilian este unul al esențelor, rezultat al deoantării atente și repetate a „substanței umane”, semn al unei mari dragoste de oameni (nu e un paradox) ce-l apropie pe Teodor Mazilu de „contemporanul nostru” Ion Luca Caragiale. Este ceea ce au înțeles mai puțin, se pare, interpreții versiunii sucevene a comediei lui Teodor Mazilu, Mioara Ifrim (Ortansa) și Constantin Florea (Emilian), ambii actualmente actori ai Teatrului de Stat din Arad.

Dezvăluind cealaltă față a medaliei, tratarea în cheie ironică sau chiar parodică a realului (dacă înțelegem parodia ca pe o formă — în fond dramatică! — de „ironizare a ironiei”) s-a bucurat din plin de atenția spectatorilor și a autorilor înșiși. Hohotele de ris ce acompaniau lectura prozelor satirice semnate de Gheorghe Schwartz, Mihai Ispirescu, Florin Bănescu, Ion Cristoiu sancționau, în fond, situații ori personaje cel puțin grotesti, dacă nu chiar tragice. Trezirea comicului în grotesc și apoi în dramatic necesită însă din partea interpreților o justă cumpănire a mijloacelor de expresie, o bună cunoaștere a mecanismului de „apropiere a contrariilor”.

Intuind cu justete simetria acestui balans continuu, între tragic și comic, frecvent în teatrul lui D. R. Popescu, Valentin Voicilă și Dan Antoci au fost, din păcate, neinspirat secundați de partenera lor Mona Țina, fragmentul din piesa **Acești îngeri triști** rămânând în memoria noastră mai curînd ca o propunere decît ca un pariu cîști-

Gabriela Cuc, marionetele Adelei Moldovan și ale Auricăi Spîrk, Valentin Voicilă, Mona Țina și Dan Antoci într-un moment din spectacolul „Acești îngeri triști” de D.R. Popescu.

Printre invitați s-au aflat — pentru prima dată la întâlnirile revistei — dramaturgul Mihai Ispirescu și marele actor orădean Ion Măinean

gat. Adevăratul oștișgător va fi actorul orădean Ion Măinean, un Salieri de o complexitate și de o tensiune a căutării și a trăirii pe care numai absența geniului le-a oprit să devină egale celei mozartiene.

La capitolul „surpriza serii” am putea nota, în primul rând, „debutul actoresc” al lui Victor Parhon, în rolul de partener mut al Adrianei Trandafir, în cele câteva scene din spectacolul dedicat celei ce a fost Maria Tănase. O surpriză de același calibru ne-a oferit intepretă „păsării mălăstrec” a cîntecului românesc, răsplătită cu vii aplauze de un public ce știe prea bine că talentul înseamnă 90% transpirație.

Pantomima realizată de Cerasela Stan pe fundalul cu funcție de comentariu ironic al muzicii ce relua tema din *Pantera roz* ne-a demonstrat, încă o dată, că un bun actor trebuie să fie, printre altele, un mim desăvîrșit.

Ideea contrapunctării coregrafice a întâlnirii cu publicul orădean a fost un bun prilej de lansare a trupel de dans contemporan „Alter Ego”, constituită în urmă cu cinci ani sub conducerea Ancăi Ardelean. Momentul coregrafic intitulat laconic *Strada*, reluare „aerobică” a poveștii din *West Side Story*, a fost o confirmare promițătoare a posibilităților, firește, perfectibile, ale tinerilor membri ai ansamblului.

Neapăsătoare, intruziunea fantasticului de factură burgheziană în cadrul unei realități privite prin lentila măritoare — dar nu și deformantă! — a ironiei, ce conferă faptului narat dimensiuni groțeste,

devine un fel de comentariu, în cheie parodică, atît al celor narate cît și al tonalității retorice ce se dorește pur și simplu convingătoare. **Convingerea** nu este doar titlul unei „proze satirice” ce stîrnește cascade de rîs și aplauze la scenă deschisă. Pentru Ion Cristoiu satira nu reprezintă doar o armă de luptă cu ceea ce este perimat, fals, golit de sens, acționînd astfel împotriva binelui obștesc, ci și un instrument de cunoaștere, o cale de acces către zonele mai puțin prospectate ale umanului, ale trăirii. Realitate și metaforă, luciditate ironică și tandrețe cenzurată, intuiție suprasensibilă și aparentă candoare a rațiunii, ea refuză, din respect pentru adevăr, ispita sentimentalismului dulceag.

Veniți să-l vadă evoluînd „în carne și oase”, cei ce umpleau pînă la refuz sala impunătorului edificiu din centrul orașului au participat la „premiera absolută” a spectacolului-coup intitulat „Ion Besoiu interpretat de”: Dan Aștilean și Ion Besoiu. Inimitabil în ciuda faptului de a fi fost imitat de tînărul-i confrate, Ion Besoiu ne-a dovedit că actorul nu este o „păpușă automată”. Durata spectacolului, încheiat spre miezul nopții, ne face să credem că aceasta a fost și opinia celor care, încă de la primele ore ale dimineții, cereau „bilete de favoare” inimosului director (Ovidiu Cornea) al teatrului-gază.

Eva CATRINESCU